

Реєстрація, створення та ведення бізнесу в Польщі

- поради та інформація

Вміст:

Актуальний стан 1

Можливості здійснення господарської діяльності

- Фізична особа-підприємець (JDG) 7
- Товариство з обмеженою відповідальністю (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) 7
- Явне товариство (Spółka jawna) 8
- Партнерське товариство (Spółka partnerska) 9
- Командитне товариство (spółka komandytowa) 10
- Командитно - акційне товариство (Spółka komandytowo-akcyjna) 10
- Акціонерне товариство (spółka akcyjna) 11
- Просте акціонерне товариство (Prosta spółka akcyjna) 11
- Відділення (філія) 12
- Представництво 12
- Процес реєстрації господарської діяльності 13

Податки в Польщі:

- Податок на доходи фізичних осіб 16
- Оподаткування на загальних умовах 16
- Оподаткування за фіксованою ставкою 17
- Спрощена система оподаткування 17
- Податок на додану вартість (VAT) 18

Продаж за кордон в межах Євросоюзу

- Експорт за межі Євросоюзу 18
- Імпорт на територію Євросоюзу 19

Ведення бухгалтерії на території Польщі

- Спрощений бухгалтерський облік 19
- Повний бухгалтерський облік 21
- Податок на прибуток підприємств (CIT) 21
- IP BOX 21
- “Естонський” податок на прибуток підприємств (Ryczałt od dochodów spółek, tzw. “estoński CIT”) 22

Працевлаштування в Польщі та види договорів

- Праця та легалізація перебування 24
- Трудовий договір (umowa o pracę) 27
- Договір доручення (umowa zlecenia) 28
- Договір підряду (umowa o dzieło) 29

Актуальний стан

Законом, який регулює можливості ведення на території Польщі господарської діяльності іноземцями, є закон про правила участі іноземних підприємців і іноземних суб'єктів в господарському обігу на території Польщі (*Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dz.U. 2018 poz. 649*).

Господарською діяльністю є виробнича, будівельна, торгівельна та сервісна діяльність, пошук, оцінка та видобування корисних копалин, а також професійна діяльність, яка здійснюється організовано та безперервно з метою отримання прибутку.

Всі громадяни України (а також іноземці, які вважаються громадянами України - дружина або чоловік громадянина України, або ж найближчі родичі громадянина України, у якого є Карта Поляка), які приїхали до Польщі з території України після 24 лютого 2022 р. та задекларували свій намір залишитись в Польщі, або ж знаходились в Польщі легально перед початком війни та продовжують перебувати на території Польщі, можуть

виконувати господарську діяльність до 24 серпня 2023 р. на рівних з громадянами Польщі умовах.

Після 24 серпня 2023 р. громадяни України повинні будуть легалізувати своє перебування згідно з метою перебування та отримати документи, які даватимуть право здійснювати господарську діяльність.

Якщо основною метою перебування іноземця, в тому числі громадян України, на території Польщі є ведення господарської діяльності, іноземець повинен буде отримати дозвіл на тимчасове перебування з метою ведення господарської діяльності.

Важливим є те, що згідно з станом на сьогодні, після 24 серпня 2023 р. в період очікування дозволу на тимчасове перебування з метою ведення господарської діяльності в характері фізичної особи - підприємця (*jednoosobowa działalność gospodarcza*) здійснювати господарську діяльність не можна.

Подати заяву про отримання дозволу на тимчасове перебування з метою здійснення господарської діяльності громадяни України, які мають PESEL ukr, зможуть, починаючи від 1 квітня

2023 р., тому особам, які вже мають свій бізнес в Польщі, рекомендується заздалегідь подбати про отримання документів, на підставі яких можливо буде здійснювати господарську діяльність після 24 серпня 2023 р.

Громадянам України, які не можуть виконати всі обов'язкові вимоги для отримання дозволу на тимчасове перебування, дозвіл на тимчасове перебування надаватиметься терміном на 1 рік.

Додатково, іноземцям, які виконують функцію члена правління юридичної особи, комплементариста в командитному товаристві, або командитно-акційному товаристві, або ж виконують функцію прокурора протягом терміну, який перевищує загалом 6 місяців протягом 12-місячного періоду, після 24 серпня 2023 р. необхідно буде отримати дозвіл на працю типу "В" .

Можливості здійснення господарської діяльності після 24 серпня 2023 р.

Після 24 серпня 2023 р. громадяни України можуть здійснювати господарську діяльність на території Польщі без обмежень, на

однаковій з громадянами Польщі підставі (з деякими винятками у випадку конкретних категорій іноземців), якщо знаходяться в Польщі на підставі:

- дозволу на постійне проживання;
- дозволу на проживання довгострокового резидента Євросоюзу:
- дозволу на тимчасове проживання, отриманого на підставі ст. 144, ст. 151 ч. 1, ст. 159 ч. 1 або ст. 186 ч. 1 п. 3, 4 і 7 закону від 12 грудня 2013 року про іноземців (*Dz. U. 2018 poz. 2094 z późn. zm.*);
- наданого статусу біженця;
- додаткового захисту;
- дозволу на перебування з гуманітарних причин, або дозволу на толерантне перебування;
- дозволу на тимчасове перебування, отриманого на підставі шлюбу з громадянином Польщі, який проживає на території Польщі.
- дозволу тимчасове перебування з метою ведення господарської діяльності, наданим з метою продовження ведення

господарської діяльності, яка підлягає обов'язку реєстрації в Центральному Реєстрі і Інформації про Господарську діяльність CEIDG;

- користуються на території Польщі тимчасовим захистом;

- мають дійсну Карту Поляка;

- перебувають в Польщі на підставі штампу в паспорті, який підтверджує подання заяви про отримання дозволу на перебування довгострокового резидента Євросоюзу, якщо перед поданням заяви мали право на ведення господарської господарської діяльності;

- є учасниками або співучасниками організованих суб'єктами програм допомоги іноземцям в відкритті та веденні господарської діяльності на території Польщі, про які йдеться в статті 3 Закону від 11 серпня 2021 року про відкриті дані і повторне використання інформації державного сектора (*Ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. poz. 1641)*), тощо.

Іноземці, які не належать до вв. категорій осіб можуть вести господарську діяльність в формі командитного товариства, командитно-акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, простого акціонерного товариства та акціонерного товариства.

	Jednoosobowa działalność gospodarcza (JDG) Фізична особа-підприємець (ФОП)	Spółka jawna Явне товариство	Spółka partnerska Партнерська спілка	Spółka komandytowa Командитне товариство	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Товариство з обмеженою відповідальністю	Spółka akcyjna Акційне товариство
Назва	Ім'я та прізвище підприємця в називному відмінку. Додатково можна вказати псевдонім, вид діяльності, тощо.	Повинна мати в назві прізвище одного, декількох, або всіх учасників та вказувати на юридичну форму компанії, можна використовувати скорочену форму - XYZ Sp.j.	Повинна мати в назві прізвище одного, декількох або всіх партнерів та вказувати на юридичну форму компанії. Можна використовувати скорочену форму - XYX Sp.p.	Повинна мати в назві прізвище одного або декількох комплементаристів та вказувати на юридичну форму компанії. Можна використовувати скорочену форму - XYZ Sp.k.	Допустима будь-яка назва, яка не суперечить праву, додатково належить вказати на юридичну форму компанії. Можна використовувати скорочену форму - XYZ sp. z o.o.	Допустима будь-яка назва, яка не суперечить праву, додатково належить вказати на юридичну форму компанії. Можна використовувати скорочену форму - XYZ S. A.
Мінімальний статутний капітал	-	-	-	-	5000 zł	100,000 zł

Кількість учасників	-	Мінімум дві фізичні або юридичні особи	Мінімум дві фізичні особи	Мінімум дві фізичні або юридичні особи	Одна або декілька фізичних або юридичних осіб (не можуть бути створені одноособовим ТОВ).	Одна або декілька фізичних або юридичних осіб (не можуть бути створені одноособовим ТОВ).
Податки: PIT (податок на доходи фізичних осіб) CIT (податок на прибуток підприємств) VAT (податок на додану вартість)	PIT, VAT	PIT, CIT (у деяких випадках), VAT	PIT (від прибутку партнерів), VAT	CIT, PIT (від прибутку партнерів), VAT	CIT, PIT (від прибутку партнерів), VAT	CIT, PIT (від прибутку акціонерів), VAT

Реєстрація через інтернет	https://aplikacja.ceidg.gov.pl/CEIDG/Index.aspx	S24, Portal Rejestrów Sądowych	Portal Rejestrów Sądowych	S24, Portal Rejestrów Sądowych	S24, Portal Rejestrów Sądowych	Portal Rejestrów Sądowych
Час реєстрації	Один день	До 7 днів	До 7 днів	До 7 днів	До 7 днів	До 7 днів

Фізична особа-підприємець, ФОП / Jednoosobowa działalność gospodarcza, JDG

До 24 серпня 2023 р. громадяни України можуть здійснювати підприємницьку діяльність, реєструючись як фізична особа - підприємець.

Ведення бізнесу в такій формі характеризується тим, що підприємець діє від власного імені та відповідає за свої дії в повному обсязі цілим належним йому майном.

Така діяльність має бути зареєстрована в державному реєстрі - Центральній Реєстрації та Інформації про Господарську

Діяльність (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, CEIDG).

Дана форма ведення господарської діяльності вважається ідеальною для підприємців-початківців з декількох причин. По-перше, немає вимогу внесення мінімального статутного капіталу. По-друге, можна вести спрощену бухгалтерію (якщо не досягнуто дохід 2 мільйонів євро за попередній рік).

Хоча, незважаючи на можливість ведення спрощеної бухгалтерії та відсутність обов'язку користування послугами бухгалтера, правила ведення документації для фізичних осіб-підприємців характеризуються високим рівнем формалізму, тому допомога бухгалтера зазвичай виявляється необхідною.

По-третє, зареєструвати, або ж припинити господарську діяльність простіше, ніж зареєструвати та зліквідувати товариство.

Ведення діяльності в формі товариства

Товариство з обмеженою відповідальністю (spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)

Товариство з обмеженою відповідальністю можуть заснувати як фізичні, так і юридичні особи. Єдиним обмеженням є заборона реєстрації товариства з обмеженою відповідальністю іншим товариством з обмеженою відповідальністю, яке має лише одного засновника. Обов'язком засновників є внесення вкладів, які повинні покрити статутний капітал. Сума статутного капіталу повинна становити мінімум 5 000 злотих. В склад майна товариства з обмеженою відповідальністю входить також майно, набуте компанією в період її існування. Кожен з засновників набуває долі в товаристві з обмеженою відповідальністю. Вартість однієї долі не може становити менше ніж 50 злотих.

Товариство з обмеженою відповідальністю несе відповідальність за зобов'язання цілим майном, яким володіє.

Відповідальність засновників обмежується до вартості внесеного вкладу.

Обов'язковим органом в товаристві з обмеженою відповідальністю є правління, яке представляє інтереси компанії. Склад правління обирають засновники шляхом прийняття відповідної ухвали на зібранні засновників. Членами правління можуть бути як засновники, так і інші особи.

Важливим є той факт, що члени правління несуть повну відповідальність цілим своїм майном за зобов'язаннями товариства з обмеженою відповідальністю перед кредиторами у випадку, якщо майна компанії буде недостатньо для заспокоєння кредиторів.

Від відповідальності можна звільнитися, якщо член Ради директорів доведе, що своєчасно почав процес реструктуризації або оголошення банкрутства підприємства.

Для того, щоб створити товариство з обмеженою відповідальністю, необхідно укласти статут компанії та зареєструвати компанію в Національному Судовому Реєстрі. Реєстрація компанії можлива виключно онлайн за допомогою

системи S24, або ж за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych).

Явне товариство (Spółka jawna)

В склад явного товариства можуть входити як фізичні, так і юридичні особи. Кожен з засновників явного товариства має внести свій грошовий або негрошовий (наприклад, річ, право, яке має грошову цінність) вклад. В явному товаристві немає можливості створення окремого органу - правління, яке б представляло інтереси компанії, так як від імені компанії діють засновники.

Кожен з засновників товариства має право представляти інтереси компанії, якщо статут не передбачає обмежень представляти інтереси компанії по відношенню до одного або декількох з них. Кожен з засновників несе особисту, необмежену та солідарну відповідальність за зобов'язання товариства, що означає, що кредитори мають право вимагати безпосередньо від учасників сплати зобов'язань, якщо майна самого товариства буде недостатньо.

Створення явного товариства вимагає укладення та підписання статуту всіма учасниками та реєстрації товариства в Національному Судовому Реєстрі (Krajowy Rejestr Sądowy, KRS). Зареєструвати компанію в Національному Судовому Реєстрі можливо виключно онлайн за допомогою електронної форми, яка знаходиться в системі S24, або ж за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych).

Партнерське товариство (Spółka partnerska)

В склад партнерського товариства можуть входити лише фізичні особи, які мають право здійснювати адвокатську, нотаріальну, фармацевтичну, лікарську, ветеринарну діяльність, а також медсестри, бухгалтери, присяжні перекладачі, аудитори, страхові брокери, лаборанти-діагности, податкові радники, інженери будівництва, тощо. Інтереси партнерського товариства представляють засновники - партнери. Статут товариства може регулювати, хто з партнерів та яким чином має право діяти від імені компанії.

Окрім того, до репрезентування інтересів компанії партнери можуть встановити окремий орган - Раду директорів. Членами

Ради директорів можуть бути як партнери, так і фізичні особи, які не є партнерами. Членів Ради директорів обирають партнери на зібранні засновників шляхом прийняття відповідної ухвали.

Партнерське товариство може мати власне майно, яке складається з майна, внесеного до товариства партнерами, як і майна набутого самим товариством.

Партнерське товариство несе відповідальність за зобов'язання перед кредиторами всім належним йому майном, якщо стороною умови є саме товариство. Натомість товариство не несе відповідальності, якщо шкода виникла виключно в зв'язку з виконанням службових обов'язків одного з партнерів. Створення партнерського товариства вимагає укладення та підписання статуту всіма партнерами та реєстрації товариства в реєстрі підприємств. Укласти статут компанії та зареєструвати компанію в Національному Судовому Реєстрі можливо виключно онлайн за допомогою електронної форми, яка знаходиться в системі S24, або ж за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych).

Командитне товариство (spółka komandytowa)

Командитне товариство складається з мінімум двох учасників - комплементариста, який має право представляти інтереси компанії та несе необмежену відповідальність за зобов'язання компанії та командитариста, який не має права представляти інтереси компанії, а його відповідальність обмежена до вартості вказаної в статуті командитної суми. Комплементаристів та командитаристів в компанії може бути більше ніж один.

Кожен з учасників зобов'язаний внести до компанії свій вклад, тому в статуті командитного товариства необхідно вказати та описати вклади учасників, їх вартість та командитну суму, до якої буде обмежуватись відповідальність командитариста. Якщо компанія має більш ніж одного командитариста, в статуті необхідно вказати окремо командитну суму для кожного з них.

Укласти статут компанії та зареєструвати компанію в Національному Судовому Реєстрі можливо виключно онлайн за допомогою електронної форми, яка знаходиться в системі S24, або ж за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych).

Командитно - акційне товариство (Spółka komandytowo-akcyjna)

Складається мінімум з двох членів - акціонера, який не відповідає за зобов'язання компанії та з комплементиста, який відповідає за зобов'язання товариства цілим належним йому майном.

Для створення компанії необхідно укласти та підписати, в формі нотаріального акту, статут та засновницький акт, який включає в себе інформацію про акціонерів та акції.

Командитно-акціонерне товариство також повинно бути зареєстроване в Національному Судовому Реєстрі. Мінімальний статутний капітал командитно-акціонерного товариства становить 50 000 злотих.

Кожне командитно-акційне товариство зобов'язане мати свій сайт, на якому мають бути вказані дані, за допомогою яких можна ідентифікувати товариство, вся інформація відносно статутного капіталу, тощо. На сайті також необхідно публікувати всі оголошення, які вимагаються правом та звернення до акціонерів.

Зареєструвати компанію в Національному Судовому Реєстрі можна онлайн за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych).

Акціонерне товариство (spółka akcyjna)

Акціонерне товариство - це товариство, засновниками якого є акціонери, які володіють акціями, емітованими товариством. Засновником акціонерного товариства може бути одна або декілька фізичних або юридичних осіб. Для реєстрації акціонерного товариства необхідно внести статутний капітал у розмірі мінімум 100 000 злотих, а мінімальна вартість акції становить 1 грош. Всі акціонери повинні внести вклади в компанію, які покриватимуть статутний капітал, який потім ділиться на акції.

В акціонерному товаристві обов'язково встановлюються наступні органи: правління, зібрання акціонерів та наглядова рада.

Для реєстрації акціонерного товариства необхідно заключити засновницький договір, який складається з декількох елементів, в тому числі зі статуту, укладеного в формі нотаріального акту.

Зареєструвати акціонерне товариство в Національному Судовому Реєстрі можна виключно онлайн за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych).

Просте акціонерне товариство (Prosta spółka akcyjna)

Просте акціонерне товариство вважається ідеальною формою ведення бізнесу для стартапів.

Для заснування простого акціонерного товариства не обов'язково мати високий статутний капітал. Мінімальний статутний капітал становить лише 1 злотий. Вклади учасників - акціонерів можуть бути як грошовими, так і негрошовими (наприклад, вкладом може бути також здійснена праця).

Для того, щоб створити просте акціонерне товариство, необхідно укласти статут компанії та зареєструвати компанію в Національному Судовому Реєстрі. Реєстрація компанії можлива виключно онлайн за допомогою системи S24, або ж за допомогою електронного Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych), якщо статут укладено в формі нотаріального акту.

В простому акціонерному товаристві необхідно встановити орган, який буде діяти від імені компанії - правління або раду директорів.

Що стосується відповідальності перед кредиторами, то у випадку, якщо майна простого акціонерного товариства буде недостатньо, солідарну відповідальність за зобов'язання товариства несуть члени правління та члени, або ради директорів.

Відділення (філія) та представництва

Відділення (філія)

Українська компанія може зареєструвати в Польщі своє відділення. Відділенням є самостійна та відокремлена частина підприємства, яка здійснює господарську діяльність за межами головного офісу управління. Відділення може здійснювати господарську діяльність в лише в рамках діяльності компанії. Відділення компанії має мати адресу та орган уповажений до представництва інтересів компанії. Встановлення відділення вимагає реєстрації в реєстрі підприємців.

Окрім того, для філії необхідно вести окремий бухгалтерський облік, у тому числі складати окремий баланс. Бухгалтерський облік необхідно вести польською мовою та в польській валюті.

Філія не є окремою юридичною особою, тому за діяльність філії відповідальність несе головна компанія.

Представництво

Представництво є ще однією формою, яку можуть створювати українські компанії на території Польщі. Але, на відміну від філії, представництво може лише рекламувати компанію та її послуги.

Створення та ведення представництва української компанії вимагає реєстрації в реєстрі представництв іноземних компаній, яке веде Міністр розвитку та Технологій.

Процес реєстрації господарської діяльності

Фізична особа-підприємець, ФОП / Jednoosobowa działalność gospodarcza, JDG

Для того, щоб зареєструватись як фізична особа - підприємець необхідно визначитись з:

1. Назвою (фірмою). Фізична особа-підприємець має обрати назву, під якою буде здійснювати свою діяльність. Назва обов'язково повинна включати в себе ім'я та прізвище підприємця в називному відмінку. В назві до імені та прізвища можна додавати інші елементи, наприклад, опис профілю діяльності, або вказати, де саме вона здійснюється. Таким додатковим елементом також може бути псевдонім.
2. Місцем ведення господарської діяльності. Ви можете вести свою діяльність в одному або кількох місцях, наприклад, в офісі, у власній квартирі, або ж навіть мати "віртуальний офіс".
3. Кодом діяльності згідно з польським класифікатором діяльності (Polska Klasyfikacja Działalności). Необхідно

вказати саме ті коди, які відповідають діяльності, яку громадянин України буде фактично здійснювати. Необхідно вказати один головний код, окрім того можна вказати довільну кількість додаткових кодів. Форма оподаткування, обов'язок набуття касового апарату, обов'язок реєстрації як платника ПДВ залежать від обраного коду діяльності.

Процес реєстрації

Для того, щоб зареєструвати ФОП необхідно подати відповідну заяву про внесення до Центрального Реєстру і Інформації про господарську діяльність (Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, CEIDG). Найбільш простим способом реєстрації є реєстрація онлайн за допомогою сайту https://www.biznes.gov.pl/pl/e-uslugi/00_0736_00. Для того, щоб зареєструвати ФОП онлайн необхідно мати довірений профіль (profil zaufany) або кваліфікований підпис (podpis kwalifikowany), заповнити формуляр, який знаходиться на порталі, вказати всі необхідні дані та прикріпити документи, підписати та відправити заповнений внесок.

Реєстрація ФОП є безкоштовною.

Для реєстрації ФОП необхідно мати номер PESEL, який надається органами місцевого управління автоматично при реєстрації свого перебування на термін, який перевищує 30 днів.

Як створити товариство

Перш за все, незалежно від типу товариства, засновники повинні сформувати документ - засновницький акт (статут). В залежності від типу компанії існують окремі вимоги щодо змісту та форми, у якій має бути заключений засновницький акт.

При реєстрації компанії в режимі онлайн всі документи повинні бути підписані за допомогою довіреного профілю (profil zaufany) або кваліфікованого підпису (podpis kwalifikowany). Реєстрація товариства відбувається виключно онлайн за допомогою Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych). У випадку окремих товариств реєстрація можлива також за допомогою системи S24.

Оплати

За внесення запису про реєстрацію компанії у Національному Судовому Реєстрі необхідно сплатити судовий збір у розмірі 250 злотих, якщо реєстрація здійснюється за допомогою системи S24 та 500 злотих у разі реєстрації за допомогою Порталу Судових Реєстрів (Portal Rejestrów Sądowych). Система, за допомогою якої здійснюється реєстрація, автоматично покаже номер банківського рахунку.

Додатково потрібно буде сплатити збір за оголошення запису про реєстрацію компанії в Судовому та Господарчому Моніторі (Monitor Sądowy i Gospodarczy) у розмірі 100 злотих.

Купівля нерухомості громадянами України

Як правило, громадяни України, які хочуть придбати нерухомість, що знаходиться на території Польщі, повинні отримати від Міністра Внутрішніх Справ і Адміністрації відповідний дозвіл.

Такий дозвіл також мають отримати іноземні компанії та польські компанії, засновниками яких є іноземці, або ж якщо

вони контролюються безпосередньо або посередньо іноземцями. Дозвіл діє протягом двох років.

У деяких випадках дозвіл на купівлю нерухомості не потрібен. Так, наприклад, дозвіл не потрібен, коли іноземець купує окреме житлове приміщення, яке має забезпечувати житлові потреби, або гараж.

Якщо у склад нерухомості входить ґрунт, то дозвіл на придбання такої нерухомості також необхідний, хіба що:

- іноземець проживає в Польщі не менше 5 років з моменту отримання дозволу на постійне проживання або дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС;
- нерухомість становить спільне майно, набуте під час шлюбу з громадянином Польщі, при умові, що іноземець проживає з ним на території Польщі не менше 2 років з моменту отримання дозволу на постійне проживання або дозволу на перебування довгострокового резидента ЄС;
- тощо.

Дозволу на надбання нерухомості не потрібно, якщо іноземець набуває нерухомості у спадщині, при умові, що спадкодавець володів нею принаймні 5 років;

Податки в Польщі:

Податок на доходи фізичних осіб (PIT)

Фізичні особи-підприємці, учасники явного товариства, а також партнери в партнерському товаристві, є платниками податку на доходи фізичних осіб (PIT). Підприємець може обрати одну з трьох доступних форм оподаткування:

- оподаткування на загальних умовах, згідно зі шкалою податку (zasady ogólne - skala podatkowa) - ставка податку становить 12% і 32%);
- оподаткування за фіксованою ставкою (podatek liniowy) - ставка податку становить 19%);
- спрощена система оподаткування (ryczałt od przychodów ewidencjonowanych) - ставка залежить від виду послуги.

Оподаткування на загальних умовах, згідно зі шкалою податку (zasady ogólne - skala podatkowa)

Цю форму оподаткування можуть обрати фізичні особи-підприємці, учасники явного товариства, а також партнери в партнерському товаристві.

Податкова шкала є основною формою оподаткування прибутку (різниці між доходами і витратами), отриманого від підприємницької діяльності, хіба що ви оберете іншу форму оподаткування.

Ставка 12 % застосовується, якщо прибуток не перевищує суму 120 000 злотих протягом податкового року. Прибутком вільним від податку є сума 30 000 злотих, отримана протягом податкового року. Якщо отриманий прибуток не перевищив суму вільну від податку, то сплачувати податок на доходи фізичних осіб не треба.

При встановленні суми податку враховується сума вільна від податку. Тому, наприклад, якщо отриманий прибуток перевищив суму 30 000 злотих, але не перевищив суму 120 000

злотих, то потрібно сплатити 12% податку та відняти 3 600 злотих (12% від суми вільної від податку).

Якщо ж прибуток перевищує суму 120 000 злотих, то від суми, яка перевищує 120 000 злотих, необхідно сплатити 32% податку.

Оподаткування за фіксованою ставкою 19% (podatek liniowy)

Цю форму оподаткування можуть обрати фізичні особи-підприємці, учасники явного товариства, а також партнери в партнерському товаристві.

При виборі цієї форми оподаткування, незалежно від розміру отриманого прибутку, ставка податку завжди однакова і становить 19% від отриманого прибутку.

Спрощена система оподаткування (ryczalt od dochodów ewidencjonowanych)

Цю форму оподаткування можуть обрати фізичні особи-підприємці, а також учасники явного товариства при умові, що всі учасники обрали дану форму оподаткування.

Одноразове оподаткування зареєстрованого доходу полягає на тому, що ставка оподаткування залежить від виду діяльності і вагається від 2 % до 17 % від отриманого доходу.

Приклад податкових ставок в залежності від виду діяльності:

- продаж продукції рослинного і тваринного походження з власного вирощування, обробленої в спосіб, відмінний від промислового, оподатковується ставкою 2% від отриманого доходу;
- гастрономічна діяльність (за винятком продажу напоїв, вміст алкоголю в яких перевищує 1,5%) оподатковується ставкою 3 % від отриманого доходу;
- дохід отриманий з надання освітніх послуг оподатковується ставкою 8,5% від отриманого доходу;
- свідчення послуг у сфері охорони здоров'я оподатковується ставкою 14% від отриманого доходу.

Податок на додану вартість (VAT)

Крім податку на доходи фізичних осіб, існує також податок на додану вартість (VAT), далі "ПДВ".

Оподаткуванню податком на додану вартість підлягають підприємці, які здійснюють продаж товарів і послуг в Польщі, експорт товарів, імпорт товарів, придбання товарів у межах Євросоюзу та постачають товар у межах Євросоюзу.

Підприємець, який здійснює діяльність, що підлягає оподаткуванню ПДВ, повинен зареєструватися як платник ПДВ в податковій службі перед здійсненням першої оподаткованої операції.

Ставка ПДВ залежить від виду здійснюваної діяльності та становить (якщо не враховувати тимчасове зниження ставки ПДВ):

23% - це основна ставка податку на товари та послуги;

8% – знижена ставка, застосовується, наприклад до послуг, пов'язаних з культурою, спортом та відпочинком;

5% – знижена ставка, яка включає, наприклад, основні продукти харчування (хліб, молочні продукти), товари для дітей, книги;

УВАГА!!! На даний момент на певні послуги та товари розповсюджується тимчасове зниження ставки ПДВ. Так, наприклад, з 1 січня 2023 року до 31 грудня 2023 року діятиме знижена ставка ПДВ (з 5% до 0%) на основні продукти харчування, такі як м'ясо, риба, молочні продукти, овочі, фрукти, борошно та жири.

Продаж за кордон в межах Євросоюзу

При продажі товарів до країн-членів Європейського Союзу існує значно менше формальностей, ніж при продажі в інші країни, які знаходяться за межами Євросоюзу. Між країнами - членами Європейського Союзу немає митних кордонів. Це означає, що в межах Європейського Союзу товар, як правило, не підлягає контролю чи митним зборам.

Якщо підприємець з Польщі доставляє свої товари та послуги підприємцю, зареєстрованому в іншій країні, яка є членом Євросоюзу, то він повинен сплачувати ставку ПДВ, яка діє в тій країні, а в Польщі застосовується ставка ПДВ 0% (при умові дотримання всіх формальних вимогів, встановлених законом).

У разі продажу товарів споживачам, які знаходяться в іншій країні Євросоюзу, правила нарахування ПДВ залежать від вартості товарів та послуг, скерованих до іноземних споживачів.

Якщо вартість продажів споживачам з країн Європейського Союзу не перевищує ліміту 10 000 євро на рік, підприємець може розрахуватись за продажі так само, як у випадку продажу на території Польщі, або ж добровільно зареєструватись платником ПДВ у країні споживачів.

Експорт за межі Євросоюзу

Експорт — це підтверджений митницею вивіз товарів із країни, яка є членом Євросоюзу, за межі Євросоюзу.

Ставка ПДВ на експорт становить 0%. Однак, щоб застосувати ставку 0%, потрібно виконати ряд вимогів, правильно оформити документи та митні декларації, що підтверджує експорт за межі Євросоюзу.

Імпорт на територію Євросоюзу

Імпорт - ввезення товарів на територію Євросоюзу, з території третіх країн.

Країною імпорту товарів на територію Євросоюзу є країна, на території якої товар знаходиться в моменті введення його на територію Євросоюзу. Оподаткування ПДВ здійснюється саме в країні імпорту.

Ведення бухгалтерії на території Польщі

В Польщі існують два способи ведення бухгалтерського обліку - спрощений бухгалтерський облік та повний бухгалтерський облік.

Спрощений бухгалтерський облік

Спрощений бухгалтерський облік може застосовуватись підприємцями, які здійснюють господарську діяльність у формі:

- ФОП,
- Явного товариства,
- Партнерського товариства,

при умові, що доходи компанії з продажу товарів та послуг за попередній рік не перевищили суму 2 мільйонів євро.

Спрощений бухгалтерський облік полягає в тому, що

підприємець сам реєструє всі здійснені операції в спрощеному порядку. В залежності від форми оподаткування бухгалтерію можна вести у вигляді:

- Книги обліку доходів і витрат, якщо підприємець обрав оподаткування на загальних умовах, згідно зі шкалою податку, або ж податок за фіксованою ставкою (Księga Przychodów i Rozchodów);
- Реєстру доходів, де вказуються лише доходи, якщо підприємець обрав одноразове оподаткування зареєстрованого доходу (ryczałt od przychodów ewidencjonowanych).

В книзі обліку доходів і витрат (Księga Przychodów i Rozchodów) необхідно вказувати всі поточні доходи та витрати, пов'язані з веденням діяльності, в тому числі витрати, пов'язані з закупівлею комерційних товарів, матеріалів, а також витрати, пов'язані з виплатою заробітної плати працівникам, тощо. Всі записи до книги доходів і витрат повинні бути підтверджені документами - фактурами, чеками, тощо. Книга обліку доходів та витрат має відповідати всім формальним вимогам, встановленим законом.

В реєстрі доходів (ryczałt od przychodów ewidencjonowanych) необхідно вказувати усі доходи, отримані протягом податкового року, дату їх отримання та документи, які підтверджують факт отримання доходу (наприклад, фактури). Ведення реєстру доходів також має відповідати всім формальним вимогам встановленим законодавством.

Книгу обліку доходів та витрат та реєстр доходів можна вести самостійно як в паперовому вигляді, так і в електронному, користуючись допомогою існуючих на ринку бухгалтерських програм.

Але, зважаючи на те, що бухгалтерія має вестись з чітким дотриманням норм законодавства, часто необхідною стає допомога професійного бухгалтера. Окрім того, ведення бухгалтерії з порушенням вимогів закону може вести за собою кримінальну відповідальність.

Деякі польські банки, такі як ING Bank Śląski, Idea Bank, Deutsche Bank, Citi Handlowy або mBank пропонують фірмам додаткові, як правило платні, послуги ведення бухгалтерського обліку.

Повний бухгалтерський облік

Вести повний бухгалтерський облік зобов'язані усі інші підприємці, які не можуть вести спрощений бухгалтерський облік.

Ведення повного бухгалтерського обліку пов'язане з більшою кількістю обов'язків для підприємця. Необхідно вести бухгалтерські книги, які включають в себе, рахунки прибутків і збитків, перелік активів і зобов'язань, допоміжні книги, тощо.

Додатково, відповідно до Закону про бухгалтерський облік, компанія зобов'язана складати річну фінансову звітність про свою діяльність в строки та в формі, визначені законом.

Податок на прибуток підприємств (CIT)

Платником податку на прибуток підприємств є юридичні особи, в тому числі товариство з обмеженою відповідальністю, акціонерне товариство, явне товариство, якщо учасником товариства є юридична особа, командитне товариство, акціонерно-командитне товариство, тощо. Ставки податку на

прибуток підприємства становлять 9% або 19% від отриманого прибутку.

Ставка податку 9 % застосовується в випадку:
- малих платників податку, в яких валовий дохід від продажів (включаючи суму ПДВ до сплати) не перевищує 2 мільйони євро в попередньому податковому році, перерахованих за середнім обмінним курсом євро, опублікованим Національним Банком Польщі в перший робочий день жовтня попереднього податкового року, заокругленого до 1000 злотих;

- підприємців, чий дохід, не враховуючи доходу з приросту капіталу, отриманого у податковому році, не перевищував суму 2 мільйони євро нетто, конвертовану за середнім курсом обміну євро, оголошеним Національним Банком Польщі в перший робочий день даного податкового року, заокругленого до 1000 злотих.

Крім того, у першому податковому році ставкою податку у розмірі 9% можуть скористатися компанії, які тільки починають свою діяльність.

До всіх інших платників податку на прибуток підприємств застосовується ставка 19% від отриманого прибутку.

IP BOX

- Скористатися пільгою IP Box («Intellectual Property Box») можуть лише ті платники податків на доходи фізичних осіб та податків на прибуток підприємств, які провадять науково-дослідну та дослідно-конструкторську діяльність та створюють кваліфіковані права інтелектуальної власності. Кваліфікованими правами інтелектуальної власності є:
 - патенти;
 - права від реєстрації промислових зразків;
 - права на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми,
 - авторські права на комп'ютерні програми,
 - тощо.

Для прибутку, отриманого з кваліфікованих прав інтелектуальної власності, застосовується податкова ставка 5%.

“Естонський” податок на прибуток підприємств (Ryczałt od dochodów spółek, tzw. “estoński CIT”)

Естонський податок на прибуток підприємств є пільговою системою оподаткування компаній. Вибираючи дану систему, компанія не повинна платити податок на прибуток до моменту, доки дивіденди компанії не будуть розподілені між партнерами.

Таким чином, зникає щомісячний або щоквартальний обов'язок сплати авансу на податок (zaliczka na podatek).

Податковий обов'язок виникає лише в момент розподілу дивідендів між партнерами юридичної особи.

Естонський податок на прибуток може застосовуватися акціонерними товариствами, товариствами з обмеженою відповідальністю, командитними товариствами, командитно-акціонерними товариствами та простими акціонерними товариствами, якщо:

- доходи від заборгованості, відсотків, кредитів, лізингових платежів, поруки, гарантій, авторських прав, прав промислової власності, продажу фінансових інструментів

та операцій не перевищують 50% загального доходу товариства;

- компанія працевлаштовує на підставі трудового договору щонайменше 3 особи, протягом принаймні 300 днів у податковому році (якщо податковий рік не є періодом 12 послідовних календарних місяців - не менше 82% днів, що припадають на податковий рік), або ж на підставі інших договорів, при виконанні додаткових умов;
- учасниками або ж акціонерами товариства є виключно фізичні особи;
- компанія не має акцій (долей) у капіталі іншого товариства, в інвестиційному фонді, тощо.
- буде обрана форма одноразового оподаткування зареєстрованого доходу в установленій законом період.

Користь цієї системи заключається в тому, що при сплаті податку на доходи від фізичних осіб на дивіденди, від належної суми віднімається 90% (для малих платників) або 70% (для решти платників) суми, сплаченого компанією податку на прибуток підприємств, який становить 10% (для малих платників) або 20% (для решти платників) від підстави оподаткування.

Праця на території Польщі та легалізація перебування громадян України

Станом на квітень 2023 р. працювати в Польщі мають право усі громадяни України, які перебувають на території Польщі легально.

Роботодавець, який працевлаштовує громадянина України, зобов'язаний протягом 14 днів з моменту працевлаштування на роботу громадянина України, повідомити про це районну службу зайнятості (Urząd Pracy) за місцезнаходженням або місцем проживання працедавця.

Повідомлення здійснюється через систему - praca.gov.pl

В повідомленні треба вказати:

- вид договору;
- посаду або вид виконуваної роботи;
- місце роботи;
- місячну або погодинну оплату праці;

- робочий час або кількість робочих годин на тиждень чи місяць.

Громадянин України може працювати згідно з умовами, вказаними в такому повідомленні. Якщо умови працевлаштування змінюються, то роботодавець має обов'язок надсилання нового повідомлення, в якому треба вказати нові умови праці.

Обов'язок повідомлення не поширюється на працевлаштування громадянина України, який легально працює та знаходиться в Польщі, на підставі документу, який дає йому право працювати легально, наприклад, на підставі єдиного дозволу на тимчасове проживання та роботу, наданого йому статусу біженця або додаткового захисту, дозволу на постійне проживання, дозвіл на проживання довготермінового резидента, тощо.

Починаючи від квітня 2023 р. громадяни України, які перебувають на території Польщі та мають номер PESEL ukr зможуть отримати дозвіл на тимчасове перебування з метою виконання праці, дозвіл на тимчасове перебування з метою виконання праці, яка вимагає високих кваліфікації (Blue Card),

та дозвіл на тимчасове перебування з метою ведення господарчої діяльності.

Належить звернути увагу на те, що громадяни України, які мають PESEL ukr, які не працюють, або ж не ведуть господарської діяльності, можуть подати заяву на отримання дозволу на тимчасове перебування лише після 24 серпня 2023 р. Раніше цієї дати такої заяви подати не можна, хіба що законодавство в цій області буде змінено.

До громадян України має застосовуватись спрощена процедура легалізації перебування, які полягає в тому, що якщо громадяни України:

- не відповідають вимогам для надання дозволу у зв'язку із заявленою метою перебування,
- не можуть обґрунтувати необхідність перебування на території Польщі, яка перевищує 3 місяці,
- подали заяву під час незаконного перебування на території Польщі, або ж перебувають в Польщі незаконно,

можуть отримати дозвіл на тимчасове проживання терміном на 1 рік, рахуючи з дня видачі рішення.

Види дозволів на тимчасове перебування, які можна буде отримати після 24 серпня 2023 р.:

- єдиний дозвіл на тимчасове перебування та роботу (jednolite zezwolenie na pobyt czasowy i pracę);
- дозвіл на тимчасове перебування з метою виконання праці, яка вимагає високих кваліфікації (Blue Card) (zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy w zawodzie wymagającym posiadania wysokich kwalifikacji);
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з виконанням сезонних робіт (zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na pracę sezonową);
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з виконанням роботи іноземцем, відрядженим іноземним роботодавцем на територію Республіки Польща (zezwolenie na pobyt czasowy w celu wykonywania pracy przez cudzoziemca delegowanego przez pracodawcę zagranicznego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej);
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку зі здійсненням підприємницької діяльності (zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia działalności gospodarczej);
- дозвіл на тимчасове перебування для членів сімей іноземців (zezwolenie na pobyt czasowy dla członków rodzin cudzoziemców);
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з навчанням у вищому навчальному закладі (zezwolenie na pobyt czasowy w celu kształcenia się na studiach);
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку з проведенням наукових досліджень (zezwolenie na pobyt czasowy w celu prowadzenia badań naukowych);
- дозвіл на тимчасове перебування у зв'язку зі стажуванням та волонтерством (zezwolenie na pobyt czasowy dla stażysty);
- дозвіл на перебування в Польщі у зв'язку з іншими обставинами (zezwolenie na pobyt czasowy ze względu na inne okoliczności).

Єдиний дозвіл на тимчасове перебування і працю (jednolite zezwolenie na pobyt czasowy i pracę)

Громадянин України, який планує перебувати в Польщі більше 3 місяців з метою виконання праці, може отримати єдиний дозвіл на тимчасове перебування та працю. Дозвіл на тимчасове перебування видається максимум на 3 роки.

Заяву про надання єдиного дозволу на тимчасове перебування і працю належить подати особисто до воєводи за місцем перебування не пізніше, ніж в останній день легального перебування в Польщі. Заява про надання єдиного дозволу на тимчасове перебування і працю подається на спеціальному бланку.

До заяви необхідно додати:

- 4 фотографії, що відповідають встановленим критеріям;
- завірену з оригіналом копію проїзного документу (паспорту);
- підтвердження сплати державного збору за надання дозволу;

- додаткові документи, які підтверджують мету Вашого перебування;
- Також необхідно здати відбитки пальців.

Працевлаштування в Польщі та види договорів

Трудовий договір (umowa o pracę)

Найбільш поширеною формою трудових відносин для працівника є трудові відносини, тобто трудовий договір. Трудові правовідносини на території Польщі регулюються положеннями трудового кодексу.

Працевлаштування працівника за трудовим договором насамперед пов'язане з певними гарантіями, такими як мінімальна заробітна плата, право на оплачувану щорічну відпустку, лікарняні під час хвороби, нормований робочий час, декретна відпустка та декретні виплати, тощо. Окрім того, трудове законодавство визначає процедуру та терміни повідомлення про розторгнення трудових договорів.

Трудові відносини характеризуються тим, що працівник зобов'язується виконувати певну роботу для роботодавця під його керівництвом у визначеному ним місці та часі.

Роботодавець, в свою чергу, зобов'язується прийняти працівника на роботу, виплачувати заробітну плату та забезпечити усі умови, необхідні для виконання дорученої праці.

Трудовий кодекс передбачає наступні види трудових договорів:

- трудовий договір на випробувальний термін (okres próbny);
- трудовий договір на визначений час (czas określony);
- трудовий договір на невизначений термін (czas nieokreślony).

Протягом дії трудового договору працівник має право на щорічну відпустку, лікарняну відпустку та лікарняні виплати, медичне страхування, декретну відпустку та декретні виплати (при виконанні додаткових умов).

Трудовий договір на випробувальний термін (umowa o pracę na okres próbny)

Цей тип договору можна укласти на максимальний строк 3 місяців. Протягом його дії обидві сторони мають можливість перевірити, чи влаштовують їх умови та форма співпраці. Він може бути укладений лише один раз, за винятком випадків, коли

договір укладено з тим же працівником, але на іншій посаді, або ж якщо у трудових відносинах була перерва не менше трьох років.

Трудовий договір на визначений час (umowa o pracę na czas określony)

Цей тип договору укладається на визначений час, який не може перевищувати 33 місяці. Трудовий договір може укладатися між одним і тим же працівником і роботодавцем до трьох разів, якщо в сумі стаж працевлаштування не перевищує 33 місяці. Заключення трудового договору з порушенням цих правил означає, що наступна умова, або ж починаючи від першого дня після закінчення 33 місячного строку стажу вважається умовою, заключеною на невизначений термін.

Трудовий договір на невизначений строк (umowa o pracę na czas nieokreślony)

Трудовий договір на невизначений строк, відповідно до його назви, укладається без встановлення строку дії. Трудовий договір на невизначений строк найбільшою мірою забезпечує

інтереси працівнику. Такий договір працедавець може розірвати лише у випадках, передбачених трудовим кодексом.

Цивільні договори

Договір доручення (umowa zlecenia)

Договір доручення є цивільно-правовим договором, який регулюється цивільним кодексом, тому положення трудового кодексу не мають застосування. За договором доручення повірений (Zleceniobiorca) зобов'язаний виконати певні дії для довірителя (Zleceniodawca). На відміну від працівника, з яким заключено трудовий договір, підрядник не має рівних з працівником прав, в том числі не має права до, наприклад, оплачуваної щорічної відпустки, лікарняної відпустки, декретної відпустки, тощо.

Практичною перевагою договору доручення є його більша свобода. Повірений не підпорядковується довірителю. У деяких випадках повірений може також доручити виконання доручення третій особі.

Якщо договір доручення відплатний, то розмір винагороди повинен бути визначений у договорі таким чином, щоб розмір

винагороди за кожну годину виконання замовлення був не нижчий, ніж розмір мінімальної погодинної ставки.

Договір підряду (umowa o dzieło)

Договір підряду (договір результату) також відноситься до категорії цивільно-правових договорів, принципи яких регулюються цивільним кодексом. Підрядник зобов'язується виконати конкретну роботу, а замовник зобов'язується виплатити винагороду.

Основна відмінність договору підряду від договору доручення полягає в тому, що за договором підряду підрядник має виконати конкретну роботу і відповідає за результат своєї роботи, тоді як у випадку договору доручення повірений лише зобов'язується належним чином виконувати певні дії, вказані в договорі, без відповідальності за її кінцевий результат. Так само, як у випадку з договором доручення, підрядник не має таких як працівник прав.